

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, fél évre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 4 fill. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill., Petitt betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Emberi gyarlóságok.

— aug. 4.

(—r.) Hiba nélküli ember nem létezik. A legerősebbnek látszó jellemem is tapad gyengeség. Törekvésünket a tökéletesség elérésére sohasem koronázhatja teljesen kielégítő siker, a legtöbbet, amit elérhetünk az, hogy a jó tulajdonságok annyira ellensúlyozzák fogyatkozásainkat, hogy közfelfogás szerint kifogástalan jelleműek legyünk.

Dacára azonban, hogy minden, tehát a legideálisabb igényeket is kielégítő eredményt jellemünk nemesítése tekintetében elérni nem lehet, szünetlenül és serényen kell iparkodnunk, hogy jellemünket csiszoljuk, hibáinkat, vétkeinket, ha még oly jelentékteleneknek látszanának is, szigorú, kiméretlen kritikával ostorozzuk. Mert csak is a lelkiismeretesebb és inkább túlhajtott, mint elnéző önkritikával érhetjük el, hogy az ember legszebb s a többi teremtményektől megtagadott erénye a tiszta szívűség, a nemeslelkűség birtokába jussunk.

E lelki tulajdonság megszerzéséhez a test épsége is megkívántatik. Testi fogyatkozások ugyan nem zárják ki az élet fenkölt felfogását, de az egészség hiánya többnyire károsan befolyásolja lelkünket. Általánosan ősmert közmondás, hogy csak ép

testben lakik ép lélek. Beteg embernek beteg a munkaképessége, beteg a karaktere, önérzete, gondolkodása, szóval: egész lénye. Már pedig beteg emberek társadalmának nemzetet fentartó képessége elernyed, az állam gépezetének kerék küllőiben korhadás áll be, a nemzet sorvadásnak indul, mert annak alkatelemei: az egyes emberek saját testi és szellemi épségük karbantartását szem elől tévesztik s a modern élet vásári zajában egymáson keresztülgázolva, egymást legyűrve törekszenek a boldogulás célpontja felé, a kultura elektrikus lángja mellett.

Kevesen érik be saját sorssal. Az egyik koplal, csak-hogy külsőségekben többnek lássék, mint a mi; a másik többet költ, mint amennyi budget-jéből telik, mert összeköttetéseinél fogva lépést kíván tartani a társasággal. A szerényebb viszonyok közt levők utánózni, elérni akarják a tehetősebb, a magasabb állásukat szokásaikban, s e törekvésükben rendszeren a gazdálkodás egyensúlya meghibban, beáll a deficit, a sok adóság, a gond, amivel természetesen lépést tart az idegesség, vérszegénység s ezek nyomán ezer meg ezer nyavalyája a családnak. Hogy mennyire el van terjedve e kórság már az utolsó falun is, az a szorgos szemlélő figyelmét el nem kerülheti.

Gyakran lehet alkalmunk családok romlását látni, miként jutnak azok a nagyratörékvés lejtőjén fokról-fokra tönkre.

S honnan ered ez a kóros jelenség? Azt mondják, hogy a kultura az a bacillus, mely befészkelte magát az emberek agyvelejébe és ezt az állapotot előidézte. Utalnak arra, hogy a civilizálatlan, vad népeknél sohasem észlelhető idegesség. S bár ez az utóbbi állítás megfelel a tényeknek, mégis igazságtalan a kulturát okolni az említett modern betegségekért. A kultura megvan a maga országútja; a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem képezik a kultura termékeny talaját. Mi köze is volna a kultura ahhoz, hogy a napszámos, ki egész héten — sokszor koplalva — nehéz munkát végez, vasárnap eldorbézolja egész heti keresetét.

Nem a kultura itt a hibás. Az emberi gyarlóságok és nyavalyák egyéb forrásokból erednek, mások azok az indító okok, melyek a társadalom és az egyes ember romlását előidézik: az erkölcs stülvedése, az erkölcs hiánya. Ez a bacillus, mely az emberek egymás iránti hitét, bizalmát megfertőzte, ez ölte ki az igaz barát fogalmát, a felebaráti szeretetet az emberek szívéből, ez az oka, hogy a nő férjének, és a férj nejeének hűségében, föl-

tétlenül nem bizik, a házastársak egymás iránti bizalma fölött csak a féltékenység örködik, — az örködik egymás erkölce fölött, amint a pénztáros iránt is, az adósok iránt is a kaució és váltó tartja ébren ugy, a hogy a bizalmat. Hol van manapság a felebaráti tisztességbe és becsületbe vetett igazi s föltétlen hit és bizalom?

Kisérjük csak figyelemmel a törvénykezési rovatot. A sikkasztások és lopások egész lajstroma tárul elénk; a rendőri sajtóiroda évenként szárazon közli a lopási táblási statisztikát és mert a törvény a legtöbb esetben elégteltelt szerzett a társadalmi renden elkövetett bűncselekményekért, a társadalom csakhamar napirendre tér föltöttük, a helyett, hogy keresné, miképpen lehetne a társadalmi rendet erkölcsi uton helyreállítani.

A folyót nem állíthatjuk meg folyásában, a rosszat csirájában kell elfojtani s ez csak úgy lehetséges, ha gyermekeink ártatlan, szeplőtlen lelkületét szebb és nemesebb eszmékkel tápláljuk, mint a mai családok és a mai iskolák, s csak egy jól és célszerűen nevelt új generáció keltheti új szárnyra az erkölcselenség fertőjébe stülvedt nemes, tiszta érzést, becsületes felfogást, felebaráti szeretetet, a vallási tisztelgetet s a gazdasági egyensúly vezérszemléjét: az önérze-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Névtelenül.

A »Zemplén« számára írta: Mok Ferencné.

A tanácsos ur cigaretta füstbe burkolódva, irásztala előtt dolgozgatott. Borotvált állán egy ránc sem jelezte a hatvan évet, egész alakján meglátszott, hogy a gond sohasem kopogtatott be ajtaján.

Most félretette az aktákat s hátradőlve karosszékében, maga elé merengett. Az őszi nap egy kései sugara betévedt az ablakon, ráesett a férfi piros nyakára, őszi feje, majd odasurrant egy iráshalmazra és végül egy fényképen akadt meg. Egy pici babát ábrázolt a kép. Mintha az őszi napsugár nem tudott volna megvalni a bájos képtől, a kacagó szemektől, édes arcától, ott időzött sokáig, addig, míg a tanácsos ur tekintete a fényes csikot követte. A nyugodt arc egyszerre szomorú lett, midőn a képre nézett, a szemekbe meg méla álmodozás ült.

A szolga belépett s egy névjegyet nyújtott át.

A tanácsos parancsoló, érdes hangja lágy, szinte reszkető lett.

„Kéretem az urat!”

Balázs István belépett. Fialat férfi volt. Megragadó szomorú vonás volt finom, keskeny ajka körül, nemesen

hajlott homlokába hullámos, sötét haj csapódott. Csodálatosan mély tűző szeme nyiltan nézett a tanácsos szintelen arcába.

— Mivel szolgálhatok uram?

— Egy nagy szívesre kérem.

Tanácsos ur az őszi tárlat egyik főrendezője s így kéréssem megteheti könnyen. Szobrász vagyok. Egy munkámat beküldöttem a tárlatra. Elfogadták. S most visszakerem szobromat, nevem többet nem fog a nyilvánosság előtt szerepelni.

Domokos tanácsos sokáig hallgatott. Majd így szólt:

— Ez a kívánsága uram, szokatlan s a rendezőség előtt feltűnést fog kelteni, hogy egy olyan hatalmas, szép alkotás, mint az ön „Első fájdalom”-ja — lekerül a tárlatról. E műve önnek a dicsősége lenne. Művész nem vagyok, de nagy műbarát s talán műértő; kérését teljesítem ugyan, de ne vesse meg figyelmeztetésem, midőn tanácslom, hogy művészi karrierjére hátránnyal lesz e szép szobormű visszakövetelése, melyet a zsüri már elfogadott.

— Ön lekötözte hízog nyíltságával tanácsos ur! Köszönöm a dicséretet. De szobromat meg kell semmisítenem!

A tanácsos meglepetten kiáltott fel. Majd lassan, gondolkozva simogatta ős bajuszát, lassan szólt:

— Ifju ember! Van önnek bizalma én bennem? Nézzen ős ha-

jamra s gyónjon nekem. Mondja, mi vihette őnt arra, hogy szobrálva — bocsánat! — oly barbár módon akar elbánni? Én őnt, művész neve után régen ismerem. És az édes anyját is ismertem egykor, régen... s azóta érdekel művész fia sorsa!

Az ifju piros lett.

— Ismerte az anyámat uram? Akkor rá is ismerhetett a szoborról. De nem! Nem tudhatta, hogy az a zokogó asszony, aki gyermeke bölcsőjébe temeti fejét s a kis fiu barna fürtjei egybeolvadnak sötétszöke hajával, hogy az a szegény nő, az a szegény mártír az én édes anyám! Így képzeltem el anyám fájdalmát, midőn megtudta, hogy elveszett reá nézve az, aki eddig mindene volt. Szegény asszony nem láthatta a gyermeki kegyeletnek művét, melylyel hálámát némiképp le akartam róni a világ legjobb anyjával szemben. Ő meghalt. Senkim sincs. Csak a művészetem. S ez is elhagyott...

Mintha Domokos tanácsos szívébe egy erőszakos, durva kéz markolt volna, oly fájdalmat érzett egyszerre. Behunyta szemét s mintha egy tündérvíz pillanat alatt lefestette volna lelki szemei előtt a multját. Szeretett egy asszonyt s úgy hitte örökös lesz ez a szerelme. A nő rabja lett a férfiu csókjainak, öleléseinek. Nem tudtak egymás nélkül élni. Egy világáros forgatagába vittek első boldogságukat. Itt éltek egy-

másnak s annak a pici göndörhaju fücskának, amely viszonyukat még erősebbé tette. A férfi magának akarta ismerni társát és gyermekét, de nem számított a családja elítélésével, büszkeségével és macacsságával. Két évi mesésen szép boldogság után visszautazott honába, szülei beleegyezését akarta kérni a frigyre. S míg a férfi a családdal alkudozott és könyörgött, addig Balázs Ella az idegenben visszavárta kedvesét. És hiába várta. Domokos Alfréd nem jött többet vissza abba a kicsi, egyszerű fészekbe, amelyben annyi nagy boldogság tudott elférni.

Domokos megnősült. Elvett egy esunya, idős leányt s a hozományból a kissé kopott családi cimerről új fényességet hozott. Szülei, rokonai ugyszólván belekényszerítették ebbe a házasságba és Domokos gyöngye jellemű, ingatag férfi volt.

Teltek az évek. Domokosnak volt egy leánya, de semmi mélyebb atyai érzés nem kötötte őt hozzá, szinte közönyös volt iránta, éppen úgy mint hideg, gögös felesége iránt is. Vágyó gondolata mindig ott időzött okos szemű, kacagó gyermekénél s annál a szomorú asszonynál, aki néki két éven át egy földi paradicsomot nyújtott.

Midőn Domokos özvegy ember lett, újra régi szerelmének élt. De csak gondolatban s szívében. Nem mert többet elhagyott kedveséhez kö-

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

mütermükben augusztus hó 7-én (vasárnap) és augusztus 8-án (hétfőn) d. e. 9-től — 12-ig

és délután 1/2—1/4-ig fognak felvételeket eszközölni.

tes, szerény munkában megedzett, férfias akaratot. Ennek kiküzdése a jövő iskoláira vár.

A karádi arató-ünnep.

Bodrogköz, aug. 3.

Aki egy arató-ünnepet látott, voltaképpen valamennyit látta. És mégis mindenikben meglep valami. Az impressziók frissessége vagy a munkástömeg felvonulásának a színpompája, a koszoru ajándék naiv, de mégis sokat kifejező szimboluma ragad meg, bajos meghatározni, de az ünnepi érzés elmondhatatlan. Közel ezer munkásnak terítették asztalt az elmúlt vasárnap a karádi pusztán, akiknek keze által a hatalmas uradalom gazdag termése takarított le. Aki ösméri népünk szertartásra hajlandó természetét, az elképzelheti az eleven tömeget, amint szinte méltóságos komolysággal léptet el a zászlódiszbe öltözött fogadó diadalkapu előtt, hogy veriték munkája után lelkét felvidítsa. Hevesvármegye napsütött, izmos, erőteljes népe adta az aratók zömét. A darutollas kalapok, a népies viselet kacsiás tarkabarkasága feledtette velünk ez alkalommal, hogy népünk festői viseletét mennyire elsöpörte már a mindent nivelláló amerikaiasodás. Itt még nyoma sincs a nem parasztnak való módi ösmert izléstelen ségének. És amit táncolt: az az igazi csárdás. Próbált a pataki more amolyan „dajesot” is muzsikálni, bizony senki sem tudta az aratók közül, hogy mitől jó az. Örömmel győződünk meg látva azokat a hevesieket, hogy van még magyar paraszt. Miért, hogy erre mifelénk nem olyanok. Mert a paraszt a nemzet ősi anyaga, jaj nekünk, ha megromlik. Nem ártana foglalkozni vele. És jó volna megvizsgálni annak a tünetnek az okát, hogy miért őrizte meg az alsóborsodi és hevesi nép apái tisztességet. És nem csak azt őrizte meg, hanem a törhetlen ragaszkodást is szülő földjéhez, amelyet csak ilyenkor hagy el és a kitartó munka kedvét is, amelyben párja alig akad, amelylyel semmi más fajta nem versenyezhet. Ha minden magyar ember a kövesdi matyó munkabíró és konzervatív virtusával dicsekednék: száz esztendő alatt még a hollandusokat is kibecsülnék szemlalmos hazájukból. Bizony mondjuk, hogy méltó volna annak a néperőnek és kitarásnak a szérumát felfedezni és aztán beolantani

zeledni, tudta, hogy a mult nagy bünet és mulasztást jóvá többé nem teheti. Ismerte Ellát. Tudta, hogy e küzdelemben is megmaradt büszke, önértéses nőnek. Megtudta, hogy fiának él egyedül, akit művészek nevel.

S a hír gyorsan szárnyra kapta Balázs István nevét. Domokos szíve boldogságban dobant meg, midőn az ifju szobrász egy-egy alkotásában gyönyörködhetett. Fiának becsületes művészt nevet adott az anya, ő reá itt nem volt szükség.

S most egyszerre maga előtt látta fiát, úgy kell beszélnie hozzá, mint egy idegenhez. A szíve pedig majd megszakad a vágytól, keblére ölelhetni szíve-vérét, kinek arcában az ő vonásai egyesülnek az egykoron annyira szeretett asszony vonásaival. Hidegen kell néznie ebbe a finom művész arcba...

A tanácsos összehasonlítást tett az asztalnál álló fénykép és a szomorú ifju között. Mi lett abból a gondtalan gyermek kacajból?

A lelke mélyén újból érezte azt a kemény vádat, mely éveken át meg-rabolta álmától, kedvétől: tudta, hogy ő felelős azért a bánatért, mely ott borong az ifju sötét szemében.

— Édes, ifju barátom. Jöjjön, üljön ide mellém s öntse ki szíve bánatát. Barátja szeretnék lenni. Ne vesse meg az öreg ember ajánlatát.

Balázs István engedett a gyöngéd erőszaknak s leült a tanácsos mellé.

véle egybeült lakó népünk addig, amíg nem késő.

A koszorus leányok és menyecskék félkörbe fogják az uraság képviselőjét. Előttük lépked illő komolysággal az „okos,” aki szép sorjában elmondja a nap fontosságát. Üdvözlő beszédje egy kis remek. Három virágból fonták egymond a koszorut, a melyet hálás szívvél nyujtanak át, a hűséget jelképező nefeletts, a szeretetet hirdető piros rózsák és az emlékezés jelét hirdető ibolya az a három virág. Erőt, egészséget kívánnak az emberséges szívű gazdáknak, akinek szerény szeretét élvezzük övével együtt és annak is, aki helyét imhol méltán betölti. A Bodrogköz egyik ösmert népszónoka válaszol a köszöntőre velős rövidséggel. A harsogó éljenzés tesz bizonygatót arról, hogy mindnyájan megértették és megszivelték szavait. És aztán következik a tánc, a lakoma, a vigadás.

Odakün pedig azon a négyszög mérföldnyi területen öröm széjjel nézni. Csiny gyönyörködött rajta a forma érzéket. A bőség pedig, amelytől nem sokára duzzadnak a szénás kertek, a kereszték százezer száma, amelyekkel az arany színű táblák tele szivták: az erős törekvést a tudással párosult szorgalmat dicsérik, amelyeknek jutalma a bő áldás el nem maradt. Igazi első díj, amelylyel a legbőlebb jurtüneti ki az érdemet. És méltán! Mert nagy munka ment e helyütt végbe. És nagy átalakulást láttunk rövid pár év alatt. A keserű, agurdony, az ördögszékér és kutyatej áldatlan avarját egy paradicsom váltja fel.

A bőség szaruját nyitni meg, a melynek áldásában ezeryi munkások osztozik, a legszebb és legnemesebb alkotások egyike. Méltó egy igaz ember ambíciójához. Egyben a legtevékenyebb hazaszeretet is. Mert hirdetőn hirdeti, hogy itt élnek lehet csak. A jól megmunkált föld a hazaszeretet bizonyosságát. Többet ér ezer hazug frázisnál, amelyet nyitott szemmel való álmodozás közben diktál a meddő képzelődés.

x. v.

HIREK.

— **Egyházi hir.** Kontratosics Irén e. m. áldozópap Sátoraljauhelybe g. k. segédlelkésznek neveztetett ki.

— Ön nagyon jó uram. Jóságos arca bizalmomat költi fel s én öszintén mondom el szomorú történetemet, hogy melegséget találjon kérésemre.

On látta szobormunkámat. Az a térdelő nő, az anyám. Az arcát nem látni, de finom hajlása nyaka, gyöngéd testalkata ihletet adott szobrász fiának. Végtelenül szerettem anyámat s most, midőn tudom, hogy ő mindenképpen az atyát is pótolta nálam, kétszeres fájdalommal sajnálom elvesztését.

A mult napokban egy kerthelyiségbe mentem vacsorázni. Szobromat az nap esomagoltam be s kissé el voltam fáradva. Egy magányos helyet kerestem egy lugasban. Cigarette gyújtottam éppen, midőn halk beszélgetés zavart meg. Önkéntelenül figyelni kezdtem. Rólam beszéltek. A szobrászt dicsérték, irigyelték, majd kárörvendve sutogták, hogy ez a neves szobrász mégis csak egy névtelen ember! — Nem irhatom le önének azt a vad elkeseredést, melyet éreztem, midőn szegény anyám nevét sárba hureolták. Mert őt gyalázták a szegény áldozatot, a mártírt és nem azt a férfit, aki az átkot hozta fia fejére. Mire magamhoz tértem a fájdalomtól s megdöbbenéstől s halálos düh-hel a szomszéd lugasba siettem — senkit sem találtam ott. Mint egy tébolyodott futottam anyám egy jó barátjához, egy tábornokhoz. Hevesen, szilaján kérdezősködtem származásom felől, követeltem írásaimat,

— **Áthelyezés.** A kassai főügyész Lengyel István s.-a.-ujhelyi ügyészségi irnokot saját kérelmére a kassai ügyészséghez helyezte át.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A felsőzempléni ev. ref. egyházmegye f. év aug. hó 25-én fogja tartani közgyűlését Deregnynön. A gyűlés kezdete d. e. 9 órákor. Előtte 8 órákor a deregnői templomban istentisztelet lesz, melyen predikációt Tóth István mihályi lelkész fog tartani.

— **Gróf Andrássy Dénesné temetése.** Több napilap azon hírével szemben, hogy gróf Andrássy Dénesné temetésén a koporsót hat fehér ló viszi, amelyek a temetés után agyonlövetnek, Sulyovszky István kir. tan. a gróf Andrássy Dénes-féle uradalom igazgatója a következő megcáfoló levelet intézte a Kassán megjelenő „Felsőmagyarország”-nak: Tekintetes Szerkesztő ur! Lapjának legutóbbi száma „Hírek” rovatában „Andrássy Dénesné mauzoleuma” bekezdéssel egy téves közlést tartalmaz, melyben az állítatik, hogy a grófnének Münchenből a számára itt épített nagyarányu mauzoleumba leendő eltemetésekor (1904. okt. 26-án) Rozsnyóról Kraszna-Horka-Váraljára való átszállítás céljára a király Schönbrunni istállójából beszerzett 6 (hat) születt fehér ló a temetés után gróf Andrássy Dénes ur parancsára agyonlövendő lesz. Ez nem áll! Bár senki, aki gróf Andrássy Dénes urat ösméri; el nem hiszi azt, hogy megsemmisítést rendelné el ama szép állatoknak, melyeket oly nehéz gondokkal szerzett meg s melyek neki mérhetlen kegyeletének kifejezésére egyik alkalmas eszközül fognak a temetésekor szolgálni, mégis tisztelettel kérem meg t. Szerkesztő urat; méltóztassék a nagy ember- és állatbarát gróf ur ellen szóló, fenti téves közlést helyreigazítani; nehogy a hazai, országos és több külföldi állatvédő egyesület régi közlőposztájának érzületét a fenti közlés akaratlánul megsértse. Szívességébe ajánlva igazunkat, mely tisztelettel vagyok Kraszna-Horka-Váralja, július 31-én készséges szolgálja: Sulyovszky István, kir. tanácsos, uradalmi igazgató.

— **Templomszentelés.** A vajdás-kai új gör. kath. templomot Puzsa Sándor prépost, Fenczik Nikon sárospataki gk. plebános, Karczub Endre ungvári pap és Damjanovics Gusztáv bodrogszerdahelyi esperes-plebános lelkészek jelenlétében szentelték

melyeket anyám utolsó perceiben ő reá bizott. Az öreg katona sirva mondta el sötét származásom titkát s bármennyire is kértem, sohasem tudhattam meg atyám nevét. Pedig szeretném megtalálni s ha él, számon kérni tőle azt a sok könyvet, melyet anyám sirt. S ő vitte el az életörömet s a korai sirba azt a szegény áldozatot. Oh, hogy gyűlölöm azt a férfit, aki gyáva tétellel akkor sujt, midőn büszke homlokkal fejemre akarom tüzni a nehezen kivívott babérok.

Az ifju keze ökölbe szorult, mintha azokkal a finom művészekkel sujtani akarná a hűtlen szülot, ki nem tudta gyermekét megvédeni, óvni a világ gunyjától.

— **Osszeuzom szobromat,** eldobom vősmert és eltemetem művész álmaimat. Megyek Amerikába, leszek ott munkás — művésznévre nem lesz többé ambícióm. Azt a szomorú nevet, melyet szegény anyám hagyott reám, az ismeretlen, millió ember közé temetem...

A tanácsos ur szürke areca, ringadozó térdekkal felállt, alig tudott beszélni.

— A szobrot uram vissza fogja kapni. Köszönöm bizalmát. Nem is hiszi minő mély hatással volt reám a története. Öreg ember vagyok: egy tanácsot elfogadhat, ha szeret egy nőt, ne szeresse önzéssel. Tudjon érte küzdeni és szenvedni. Mert a nő, ha szeret, igazi bajtársunk, hűséges pá-

fel. A felszentelési ünnepély — mint tudósítónk írja — folyó hó 2-án volt. Az ünnepi beszédet Damjanovics Gusztáv plebános mondta. A hívek nagyarányu áldozatkészségének, valamint az ev. ref. vallásuk pénz-és dologbeli segítségének is köszönhető a templom felépítése. A templom felszentelésén a környékről is nagyon számosan voltak jelen.

— **Harcászati lögyakorlatok.** A városunkban állomásozó 10-ik honvédegyezred 3-ik zászlóalja folyó évi augusztus hó 10. és 19. napján nagy távolságra való lögyakorlatokat tart éles tőlénnyel a Sátoraljauhelytől északnyugatra fekvő, a Ritkahegy (262 magassági pont) és Rudabányáska között fekvő (nevezett községtől 2000 lépésnyire, északnyugatra lévő) magaslaton. A lögyakorlatok ideje: augusztus 10-én reggel 6 órától déli 12 óráig és augusztus 19-én reggel 6 órától délelőtt 11 óráig. A lövonal ez lesz: Fehérpataktól (Rudabányáska mellett) a Hallgató 545 magassági pont és Fekete hegy 589 magassági pont felé. Veszélyeztetett községek: Hosszuláz, Kisbányáska, Rudabányáska, Mikóháza, Kovácsvágás, Kovácsvágási huta, Károlyfalva és az ezek között fekvő terület. Az érdekelt közönséget figyelmeztetjük, hogy a lögyakorlatok napjain tartózkodják a veszélyeztetett területeken való járástól.

— **Tűzoltók kiképzése.** A sátoraljauhelyi önkéntes tűzoltóegyesület Schön Miksa helyettes főparancsnokot, aki a budapesti önkéntes tűzoltó tanfolyamot már elvégezte szakösmereteinek gyarapítása céljából augusztus 15-től augusztus 25-ig terjedő időre a székesfővárosi hivatásos tűzoltósághoz, — Friss Heiman mászóparancsnokot pedig augusztus 22-től szept. 10-ig a budapesti önkéntes tűzoltó tanfolyamra kivezényelte.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület XXII. évi rendes közgyűlést 1904. augusztus 23-án tartja meg Breznóbánya sz. kir. városban. A közgyűlésre az elnökség meghívja az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait. A kereskedelmi miniszter és a Kassa-Oderbergi vasut, a közgyűlés alkalmából, aug. 18-ától számítandó 10 napi érvényű kedvezményes utazást engedélyezett.

— **Ügyetlen tolvaj.** Javelák István folyó hó 1-én a régi református temetőbe tért s ott a sirok közzé le-

runk az élet forgatagában: becsüljük meg, hogy boldogok lehessünk!

Az ifju hálásan nézett a férfi szemébe. Ha sejtette volna, hogy ezeket a szemeket hányszor esőkolta az édesanyja s hogy hitt ezeknek az ajkaknak — bizonyára nem a hála, de az elkeseredés könnye homályosította volna el tekintetét.

Az ifju nem tudott már mit mondani s a tanácsos ajkára sem jött szó. Némán kezelt fogtak.

Balázs István szomorú, szép szemé meleg hálával ráesett a tanácsos ősz fejére s aztán bezárult az ajtó mögötte.

Domokos hangtalan sirással a diványra esett. Ebben az órában érezte leggyötrőbb vágyódással, hogy soha, soha sem áhitozott oly nagyon a fia szeretetére, mint most, midőn hírül adták, hogy szegény Balázs Ella meghalt. Elvesztette most már a fiát is örökre, igazán. Pedig mennyire szeretete volna azt a szép, nemes arcú fiut apai szívére ölelni s lecsókolni azokat a szemeket, melyekbe a bánat homályát az ő szivtelen tette — plántálta.

A nap ismét besütött a fűtött, elegáns szobába s bevilágította az ősz férfi reszkető, vonagló alakját. S mintha félt volna az ősi nap attól, hogy nagyon is bevilágította a megtört ember fájó lelkébe — kiszökött s egy álmos felhő mögé bujt.

feküdt. napszám szegény idegen Javelák pohár viz szívesen gzt s az rosba. M rona ér sirra tet Javelák tett a r kipuhato lopta el mában sitotta. kezébe

Berzevi értesített hónap hogy E módozat járt — erre kik sen me desekre ság biz szükség ciai me ben, v litja ha törvény metés bizottság héten t

Hidvégi günkbe szerenc egész ban tar Miksa ritusz a hajá derített pott a pillant gény, ban ra és igy tóduló a szög boritva lan e urinó ságán f. hó végbe Munk kívül leskö

Mint minis az ál főszol lasztá osztál a jele nem várm ket a közöl tehát a jel tetés nyila

iskol meg vizsg Boek 9 ór jeler vizsg tott toza

mód Józs ban ked rüen

feküdt. Özvegy Kapitány Józsefné napszámosnő, aki a temetőben lévő szegényházban lakik észrevette az idegen jövevényt és kérdőre vonta. Javellák hideglelést színellet és egy pohár víz után könyörgött. Az asszony szívesen szolgálta ki a képzelt betegzt s azután dolga után ment a városba. Mikor este haza tért, 20 korona értékű dunnáját, melyet egy sirra tett, nem találta és vele eltűnt Javellák is. A károsult nő panaszt tett a rendőrségnél, ahol másnapra kipuhatolták, hogy a dunnát Javellák lopta el és egy Palotás-utcai korcsmában néhány fillér erejéig elzalogosította. Javellák azóta a rendőrség kezébe került.

Rákóczi hamvainak temetése. Berzeviczy Albert kultuszminiszter értesítette Kassa városát, hogy a jövő hónap folyamán ellátogat Kassára, hogy Rákóczi hamvai temetésének módozatait és az ünnep programját — helyszíni szemlék alapján — az erre kiküldött bizottsággal személyesen megállapítsa. A gyors intézkedésekre, mint a kassai városi hatóság bizalmasan értesült, azért van szükség, mert a kormány a diplomáciai megállapodás szerint még ez évben, valószínűleg októberben szállítja haza a hamvakat. Kassa város törvényhatósága a kormánytól a temetés előkészületeinek tárgyalására bizottságot választott, amely a jövő héten tartja első ülését.

Halalos szerencsétlenség. Sajó-Hídvégre írják lapunknak: Községünkben július 31-én, vasárnap rémes szerencsétlenség történt, amely az egész lakosságot lázas izgatottságban tartja. Az eset a következő: Munk Miksa földbirtokos neje reggel a spiritusz égőnél vasat melegített, hogy a haját felsüssze. Eddig még ki nem derített okból a spirituszlang belekapott az asszony ruhájába és egy szempillantás alatt lángban állott a szegény, szerencsétlen nő. — A szobában rajta kívül senkise volt jelen és így segítség nem jött. Mire a kitóduló füstre és lármára berohantak, a szegény nő teljesen összeégett és rövid szenvedés után meghalt, gyászba borítva mélyen sujtott, vigasztalhatlan családját. A szerencsétlenül járt urinő 34 éves volt és boldog házasságának 11-ik évében élt. Temetése f. hó 3-án, reggel 8 órakor ment végbe Sajó-Hídvégen. Halálát férje, Munk Miksa és egyetlen fia Károlyon kívül kiterjedt, nagy család és széleskörű rokonság gyászolja.

A főszolgabírák előléptetése. Mint a „Vármegye“ írja, a belügyminisztérium vármegyei osztálya arra az álláspontra helyezkedik, hogy a főszolgabírák, akiknek előléptetése választászámba megy, csak rendes közgyűlésen léphetnek elő a VII. fizetési osztályba. A minisztérium ennél fogva a jelenlegi előléptetéseket jóváhagyni nem fogja, hanem föl fogja hívni a vármegyéket, hogy ezen előléptetéseket az őszi rendes közgyűlésen eszközljék. A jóváhagyás megtagadása tehát csak merő formalitás, amely legfőbb indokát állítolag abban leli, hogy a jelenlegi költségvetésben az előléptetéssel járó több kiadásra pillanatnyilag nincs fedezet.

Táncvizsga. Révész Imre tánciskolájában augusztus hó 6-án tartják meg a növendékek vizsgálatát. A vizsga este 7 és fél órakor kezdődik Bock Imre kerti tánctermében és tart 9 óráig; azontul a táncokban a megjelent vendégek is részt vehetnek. A vizsgálat másora — mint a kibocsátott értesítőben olvassuk — igen változatos lesz és élvezetesnek ígérkezik.

Garázda legény. Botránys módon garázdálkodott ez éjjel Kocsis József helybeli szolgál. Ittas állapotban bele kötött a járó-kelőkbe s aki kedve szerint ki nem tért, — egyszerűen megverte. Mikor már az utcán

nem találkozott senkivel, betért az udvarokba és a kik a fulladt szoba elől menekülve, a hűs udvar valamely zugában aludták éjjeli álmukat, többnyire a cselédlányokat zavarta föl és a kezében volt vasbotjával úgy megvakarta őket, hogy egyszerűen minden álmuk kiment a szemükből. A bántalmazott emberek panaszt tettek az őrt álló rendőrnek, aki a garázdálkodó embert ártalmatlanná tette és bekísérte.

Nyilvános számadás. A kir. helmezei önkéntes tűzoltó-egyesület javára a helybeli diák-ifjúság részéről rendezett műkedvelői előadás 70 kor. 60 fillérel gyarapította a nevezett egyesület pénztárát. A multság alkalmával a játékokon céla külön adakoztak: Gróf Mailáth József, Tóth Sándor 10—10 kor. — K. K. 8 kor. — Dr. Weinberger József, dr. Tárczy Pál 3—3 kor. — Farkas Róbert, Szigethy Agoston, N. N., Lichtig Nándor 2—2 kor. — Szkiecsák István, Egri Elek, Soltesz F. 1—1 korona. — Fogadják a fennevezett adakozók, a mulatságon megjelent közönség s a műkedvelői előadás szíves szereplői s a lelkes fiatal rendező is az egyesület hálás köszönetét. Zachár Ferenc, plébános.

A segédjegyzők lehetnek-e tisztek? A tartalékos hadapródok polgári állására vonatkozólag a honvédelmi miniszter f. hó 2-án rendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy a tartalékos hadapródok és tartalékos tiszthelyettesek polgári állása — úgy mint a tartalékos tiszteknél történik — ellenőrizendő. A rendeletben megjelözi a miniszter, hogy oly segédjegyzők, akiket erre az állásra a községek élethossziglan választottak meg és az előirt jövedelemmel rendelkeznek, polgári állásuk szempontjából tartalékos tisztekké (hadapródokká) való kinevezésre javaslatba hozhatók. Ellenben azok a segédjegyzők polgári állása, akik csak a jegyzők által fogadtatnak föl, — akik tehát csak ideiglenesen vannak alkalmazva — a tiszti, illetve a hadapródi rendfokozattal össze nem egyeztethetőnek tekintendő.

Árlejtési hirdetés. Zemplénvármegye alispánja pályázatot hirdet az 1904. évben szükséges 6000—7000 darab ebbárc szállítására. Az ajánlatok f. hó 15-ikéig nyújthatók be a közigazgatási iktatóba. — Döntés aug. 17-én lesz a megyeháza nagytermében.

Arató-ünnep a Bodroghözön. Gróf Mailáth József Mária-tanya nevű pusztáján f. é. július hó 31-én tartott meg a szokásos évi arató-ünnep. A szomszédos hét tanya mintegy 800 főnyi ünnepiesen öltözött aratójának délelőtti 10 órakor történt felvonulása, felpántlikázott és kalászkoszorúkkal feldíszített ökrös szekereken és gyalogsorokban: kedves és emlékeztető látványt nyújtott a közelből és távolból egybesereglett uri vendégeknek. A felvonulás után a pusztá főterén körbe állva nyújtották át az aratók Kazik István uradalmi tisztartónak a kalászkoszorút, tisztességes verses mondókával. — A mintegy 1000—1200 főnyi munkásnéphez id. Berecz Károly intézett buzdító beszédet, utalván arra, hogy amidőn a munkaadó uradalom feje a gróf, mint gazda együtt ünnepli a munka sikerét: a munkásnép se feledje soha, hogy a munka nemesíti s a midőn kötelességét hiven teljesíti, jövőjéről is gondoskodik; legyen egyszerűsággal hálás jóakaróhoz: a grófhöz és a gazdasági testülethez. Beszédére a nép percekig tartó harsány éljenzéssel éltette a grófot és Kazik tisztartót. Ezután az uradalom bankettje következett s vidám hangulatban tartott éjfélig, a sárospataki banda muzsikájánál. — Felköszöntötték: Fűrész Tamás Karád ref. lelkésze gróf Mailáth Józsefet a nagy nemzetgazdát; dr. Kossuth János a tisztartót Kazik Istvánt, kinek zsenije a vízfészekből kanaánt teremtett; id. Be-

recz Károly a lelkési kart s annak jelenlevő két tagját Szögyén Jenő nagyhalászi plébánost és Fűrész Tamást, mint a krisztusi szeretet vallásának kitünő papjait — és a bájos tisztartónét, a magyar nők minta képeit testvéreivel Csanády egri kir. törvényszéki bíró nejevel, kik fáradhatatlanul igyekeztek azon, hogy a nagyszámu vendégseregnek édes, emlékeztető napot szerezzenek. Dr. Kossuth János urad. ügyész és Kazik István tisztartó az összegyűltnek nevében a balaton-földvári villájában nyaraló grófot sürgönyileg üdvözölték. — Az arató-ünnepről lapunk más helyén is találunk olvasóink recenziókat.

A meglopott férj. Demeter Mihály napszámos és neje: Bodnár Mária között nem lehetett valami irigylésre méltó a házasság. A menyecske folyó hó 3-án délelőtt férje távollétében magához vette a férj nevére kiállított takarékpénztári könyvecskét, melylyel egyenesen a bankba sietett és arra 250 korona készpénzt fölvevett. Ma reggel azután minden búcsusók és ölelés nélkül — elutazott. A faképnél hagyott férj később észrevette neje szökését és sietett a rendőrségnél jelentést tenni, de a gyorslábú menyecskét akkorára már megszerve vihetta a gözös. Férjének az a sejtelme, hogy neje Amerikába kíván vitorlázni. A rendőrkapitányság elrendelte körözését a következő személyleírás alapján: születési helye Kopácsapáti, kora 38 éves, vallása róm. kath., termete alacsony, köpeős, arca hosszas, haja és szemöldöke barna, szemei sárgásak. Távozása alkalmával fekete ruha, fekete kendő és fekete félcipő volt rajta.

Szigoru rendelet, a mértékek ellenőrzésére. A belügyminiszter erőlyes hangú rendeletet intézett az összes rendőrhatalóságokhoz, amelyben szemükre lobbantja, hogy a mértékek ellenőrzése még mindig nagyon lanya, mert dacára, hogy 30 éves törvény intézkedik a mértékek használatáról, még igen sok helyütt patriarkális módon a régi mérték (íve, rőf, véka) divik a kereskedelmi forgalomban. A miniszter elrendeli, hogy minden hibás, vagy hitelesítetlen mértéket kobozzon el a hatóság és szigoruan büntesse meg annak használóit.

Elveszett. Z. G.-né urnő folyó hó 1-én a helybeli nagy pályaudvaron vagy a 11-od osztályu váróteremben elveszett egy 260 korona értékű szív alakú női arany zseborát egy középvastagságú arany óralánccal és az azon lévő kulcsos arany szívet ábrázoló zszuszuval. Aki az elveszett tárgyakat átszolgáltatta, illő jutalomban részesül.

Rendőri hir. Lopás. Reisman Herman panaszt emelt a rendőrségnél, hogy gépjéről egy Budai nevű fiu ellopott egy 20—30 korona értékű részeket. A tolvaj fiut, ki hazulról megszökött, keresi a rendőrség. — **Ellopták a párnáját.** Pidem Jánosné Kazinezy-utcai lakosnak a kertkerítésen hagyott párnáját ma hajnalban ösmeretlen tettes ellopta. A párnatolvajt keresi a rendőrség.

Jegyző-segédnek ajánlkozik egy szép írással bíró, nyolc gimnáziumot végzett, jó házból való, szolid magaviseletű 19 éves ifju. Bővebb felvilágosítást ad Haraszthy Vince körjegyző Ladmócon.

Dunky fivérek cs. és kir. udvari fényképezészeknek a rendes két hetes kiránduláson kívül, amely augusztus hó 7-én és 8-án lesz — ezután egy állandó megbízottjuk is lesz itten, és így a műterem mindig nyitva lesz s levételeket bármikor eszközölnek reggel 8-tól este 6-ig.

Önnálló jegyzői működésre képes, gyakorlatos, ügyes és szorgalmas okleveles jegyző, jegyzői esetleg bármely más hivatalban vagy ügyvédi irodában alkalmazást keres. Szíves megkeresések Mattanovich Dezső címére Sátoraljauhely (Városház) intézendők.

SZINHÁZ.

**** Komjáthy János pályázata.** Több fővárosi lap jelentette, hogy Andorffy Péter a pozsonyi színház művezetője Komjáthy Jánossal szemben 42 szótöbbséggel elnyerte a pozsonyi színházat. Ebben az értelemben rektifikáljuk ama hírlinket, amely arról szölt, hogy Komjáthy kapta meg véglegesen Pozsonyt; annál is inkább, mert közgyűlési határozat szerint Komjáthynek Kassán csak a szerződést kell aláírnia: ugyanis minden pályázat mellőzésével újabb 3 évre neki lett felajánlva a kassai Nemzeti Színház. Ezek értelmében azok a kombinációk, amelyeket a színtársulat eltávozásával, a jövőre nézve e tényhez fűztünk, szintén önmaguktól esnek el.

IRODALOM.

Gyula, Gyula . . .

Gyula, Gyula, Lányi Gyula, Jaj, be nagy a szívem buja! Vedd kezébe muzsikádat, Muzsikáld el a nótámat.

Valamikor régesrég, Huztad te azt sokszor nékem; Régi idő, — örök bánat — Huzd rá Gyula a nótámat!

„Szomorúfűz hervadt lombja . . .” Így szözl az a régi nótá; Mikor ezt a nótát huztad, Belesírtad te is budat.

Sirt a hurod, ugy kesergett, Siratta a kedvesemet; Azt a halvány, széke lánykát, Lelkem elszállt boldogságát . . .

. . . Gyula, Gyula, Lányi Gyula, Huzd el azt a nótát újra! Sirjon a bu száraz fádón: „Temetőbe, sirba vágyom.”

Szendrói Holozsnyay Cyrill.

TANÜGY.

Tanügyi kinevezések és áthelyezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Ihász Károly okl. tanítót és Munka Ilona forrói állami elemi iskolai állandó helyettes okl. tanítónőt a szinai állami elemi népiskolához tanítónővé illetve tanítónővé nevezte ki. — **Fetés István** fogarasi állami felsőkereskedelmi iskolai tanár, Müller Vilmos miskolci állami polgári iskolai tanító a homonnai állami felsőkereskedelmi iskolához s **Debrecezy Aron** homonnai felsőkereskedelmi iskolai tanár a miskolci állami felsőkereskedelmi iskolához helyeztettek át. — A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter Kocsis István mezőlaborezi állami iskolai tanítót a kovásznai állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

A kegyesrendiek convictusa. A sátoraljauhelyi kegyesrendi főgimnázium igazgatósága ez uton is felhívja a szülők figyelmét arra, hogy a kegyesrendi társasházban a főgimnáziummal kapcsolatban nyilvános fiu-nevelő intézetet állított fel. Az intézet egyelőre 12 tanuló fogad be. Egy tanulónak évi teljes ellátása a felügyelettel együtt 1300 korona. Azon szülők, kik fiaikat a főgimnázium tanári karának gondozására óhajtják bizni, lehetőleg augusztus hó 10-ig jelentkezzenek a kegyesrendi társasház főnökségénél, amely minden tekintetben részletes felvilágosítással fog szolgálni.

Kiadótulajdonos: **Éhlert Gyula,**

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzéket, mely a legkülönfélébb;

egyensúly, tizedes és százados mérlegek,
gabona-, marha- és hidmérlegek,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek

ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve.

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST,

Fő-üzlet: VI., FONCIÉRE PALOTA.

Gyár: VI., REVAY-UTCZA 16, saját ház.

Első saujhelyi és nyirvidéki hordógyár

Sátoraljaujhelyben

Nyiregyházán

Rákóczi-utca a hidon túl.

Zöldség-tér 9 szám.

Alapított 1890. évben.

Van szerencsénk a n. é. közönség, tűzoltó-egyesületek és községek b. figyelmébe ajánlani a tetemesen megnagyobbított

hordógyárunkat

hol hordók, szüretelő edények, kádak és minden e szakmába vágó munkák a legkitünőbb minőségben a legjutányosabb árak mellett elkészítetnek.

Továbbá mindennemű javításokat pontos és gyors kiszolgáltatás mellett elvállalunk.

Midőn még megjegyezzük, hogy gyártmányainkhoz elsőrendű hegyi tölgy vagy fenyőfát használunk, a n. é. közönség becses megrendelését kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Első sátoraljaujhelyi hordógyár.

KATONA BÉLA

OKLEVEELES MÉRNÖK
Sátoraljaujhelyen, műszaki és vállalati

*** **mérnöki irodát** ***
nyitott.

Irodája foglalkozik: **birtok felmérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal** és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű **tervezésekkel.**

Elvállalja: **utak, vasutak, hidak és épületek tervezéseit és építését.**

Iroda: **Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)**

Hordóraktárnak

alkalmas a Nagyuj-utcában lévő 5 világos pincze-szoba jutányosan kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Átadó

egy jóforgalmu, rég fennálló vasúti üzlet vidéken nagyobb vállalat miatt. Czim a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetmény.

Alólt köljegyző közhírré teszi, hogy Girines és Kis-Csécs községek vadász területei 1904-ik év augusztus hó 15-ikéről 1910-ik év augusztus hó 14-ikéig 6 évre folyó hó 10-én Girines község házául d. e. 10 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen külön-külön bérbe fognak adni, mely határidőre az árverezni szádékozók meghivatnak.

Girines, 1904. augusztus 1.

Marikovszky Bertalan,
köljegyző.

MÉSZ.

Vállalkozók és építómestereknek ajánlok I-ső rendű tiszolezi fehér meszet megvételre, melyet 100 kgként 10 fillérenyi kivételes árrban számítva helyt Tiszolez állomás vasuti kocsiban készpénzfizetés mellett; a szállítási díj Sátoraljaujhely állomásra 100 kgként 59 fillért tesz ki, tehát a mész helyt Sátoraljaujhely állomás 100 kgként 209 fillérbe jön.

A mész teljesen kömentes és igen szapora.

Továbbá szállítok Cement-kövezet lemezeket burkoláshoz minden nagyságban, valamint hódfarku Cement-fedél-eserepeket is. Megrendeléseket kérek idejekorán hozzám külden

SCHÖNFELD LIPÓT,
Pásztó (Heves m.)

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosításra.

továbbá: élet- és járadék-biztosítások felvételére

ajánlkozok:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELY, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki